

Sygn. akt IX U 145/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Joanna Smycz
Protokolant:	Iwona Porwoł

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 18 kwietnia 2018 r. w Rybniku

sprawy z odwołania (...) S. A. w J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

przy udziale zainteresowanych J. A., S. J. (J.), M. J. (J.), M. K. (K.), K. Z. (Z.)

o wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne

na skutek odwołania (...) S. A. w J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 10 listopada 2017r. Znak: (...)dotyczącej J. A.,

z dnia 10 listopada 2017r. Znak: (...) dotyczącej S. J.,

z dnia 10 listopada 2017r. Znak: (...) dotyczącej M. J.,

z dnia 10 listopada 2017r. Znak: (...) dotyczącej M. K.,

z dnia 10 listopada 2017 r. Znak: (...)dotyczącej K. Z.

oddala odwołania

Sędzia

Sygn.akt IX U 145 /18

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. decyzjami z dnia 10.11.2017r określił wysokość podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe z tytułu umów o pracę u płatnika składek J. Zakładu (...) w J.

- w stosunku do J. A. decyzją nr (...) za okresy III.2013r, VI.2013r, od VIII.2013r do IV.2014r, VI.2014r, VIII.2014r, od XI.2014r do IV.2015r, VI.2015r, VIII.2015r, XI-XII.2015r.

- w stosunku do S. J. decyzją nr (...) za okresy III.2013r, VI.2013r, od VIII.2013r do IV.2014r, VI.2014r, VIII.2014r, od XI.2014r do IV.2015r, VI.2015r, VIII.2015r, od XI-XII.2015r.

- w stosunku do M. J. decyzją nr (...) za okresy od X 2013r do IV 2014, VI, VIII 2014, od XI-IV 2015, r. VI.2015r, VIII.2015r, od XI-XII.2015r

- w stosunku do M. K. decyzją nr (...) za okresy III.2013r, VI.2013r, od VIII.2013r do IV.2014r, VI.2014r, VIII.2014r, od XI.2014r do IV.2015r, VI.2015r, VIII.2015r, XI-XII 2015r,

- w stosunku do K. Z. decyzją nr (...)r za okresy od XI-XII 2015r,

W uzasadnieniu zaskarżonych decyzji organ rentowy wskazał, że płatnik składek we wskazanych w decyzjach okresach wydał swoim pracownikom bony żywnościowe o wartości 190 zł miesięcznie ale ponieważ nie miały one charakteru socjalnego i nie wynikały z przepisów bhp zostały uznane za dodatkowy przychód pracownika w rozumieniu art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26.07.1991r o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2016, poz. 2032 ze zm.), który to przychód stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne.

(...) SA w J. odwołał się od tych decyzji i wniósł o ich zmianę poprzez wyłączenie z podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne przychodów stanowiących wartość przyznawanych przez płatnika pracownikom bonów żywieniowych oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania.

Jednocześnie płatnik wniósł o połączenie wszystkich spraw z odwołań płatnika do wspólnego rozpoznania.

Płatnik podniósł, że celem wydania pracownikom bonów żywieniowych zawarł w trybie zamówienia publicznego odpowiednie umowy i każdorazowo ich przedmiot został opisany jako sprzedaż „bonów żywieniowych” do realizacji w punktach żywienia zbiorowego w zakresie i na warunkach określonych ofertą. Wyłoniona w 2013r w trybie przetargowym oferta zawierała listę punktów, gdzie pracownicy mogli realizować bony. Lista ta zawierała łącznie 1085 pozycji, spośród których około 90 stanowiły punkty gastronomiczne a pozostałe to były placówki handlowe.

W ocenie płatnika, skoro przyznawane przez niego bony żywnościowe mogły być realizowane w punktach gastronomicznych, a zatem w miejscach gdzie są przygotowywane posiłki do natychmiastowego spożycia, przychody uzyskiwane z tytułu otrzymania takich bonów do kwoty 190 zł miesięcznie, są wyłączone z podstawy wymiaru składek,

Ze względu na brak stołówki w siedzibie płatnika pracownicy realizując bon spożywali otrzymane gotowe posiłki w miejscu ich wydawania bądź w siedzibie płatnika.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołania wniósł o ich oddalenie podtrzymując stanowiska zajęte w zaskarżonych decyzjach.

Podniósł, że na podstawie §2 pkt 11 rozporządzenia z dnia 18.12.1998r w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe (Dz. U. Nr 161, poz. 1106 z późn. zm.) podlega wyłączeniu wyłącznie wartość finansowanych przez pracodawcę posiłków udostępnionych pracownikowi do spożycia, które znajdują się w stanie nadającym się do tego celu (spożycia) w miejscu i czasie pracy u zainteresowanego pracodawcy. Tych wymagań w ocenie organu rentowego nie spełniają kupony żywieniowe, które były przyznane wszystkim pracownikom do zrealizowania w licznych punktach gastronomicznych lub sieciach handlowych.

Na poparcie swych twierdzeń organ rentowy powołał się na orzeczenie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 16.06.2016r oraz Sądu najwyższego z dnia 24.09.2015r.

Zainteresowana K. Z. oświadczyła, iż zajmuje w sprawie analogiczne stanowisko jak strona odwołująca się, pozostali zainteresowani nie stawili się i nie złożyli w sprawie żadnych oświadczeń.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

(...) SA w J. w lutym 2013r przeprowadził badania stanowisk pracy, które wykazały, że ze względu na zmianę technologii wykonywania pracy, na większość stanowisk przepisy bhp nie nakazują wydawanie posiłków profilaktycznych czy regeneracyjnych.

Aby zrekompensować pracownikom ich utratę, zarząd podjął uchwałę o zakupie bonów żywnościowych dla wszystkich pracowników.

W drodze przetargu płatnik wyłonił realizatora zamówienia na dostawę bonów żywnościowych do realizacji w punktach żywienia zbiorowego. Następnie zawarł w dniu 4.03.2013r, 8.10.2013r, 14.01.2014r i 22.01.2015r z nim umowy zakupu bonów żywnościowych do realizacji w punktach żywienia zbiorowego. Do umów tych były dołączone wykazy placówek, w których bony mogły być realizowane. Były to punkty gastronomiczne oraz placówki handlowe. Płatnik nie miał żadnej kontroli nad tym, jak pracownicy realizują te bony, czy w formie posiłków czy też zakupu artykułów spożywczych.

Od wydanych bonów uiszczono podatek.

(dowód: dokumentacja k.18-39, 49-60, umowy zakupu k.40-47 akt spr.)

Na terenie płatnika w jego siedzibie czy punktach nie było stołówki czy też zlokalizowanego jakiegos punktu gastronomicznego.

Pracownicy mieli tylko 15-to minutową przerwę śniadaniową, nie wprowadzono przerwy lunchowej.

Faktycznie pracownicy najczęściej za bony żywnościowe nabywali w sklepach artykuły spożywcze, czasem korzystali z punktów gastronomicznych, gdzie po pracy spożywali posiłek lub gotowy posiłek kupowali by spożyć go w pracy

(dowód: zeznania przedst. odwoł. J. W. k. 89-90 protokół ze sprawy IX U 70/18, zeznania zainteresowanej K. Z. k.96).

Odwołująca się spółka nie wliczyła wartości bonów żywnościowych o nominale 190zł miesięcznie do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, wypadkowe, chorobowe i zdrowotne

(dowód :akta ZUS dołączone do sprawy IX U 40/18, akta ZUS zainteresowanych)

W oparciu o powyższe, Sąd zważył, co następuje.

Niesporne między stronami, że wymienieni w zaskarżonych decyzjach pracownicy pozostawali w stosunku pracy z (...) SA w J. w okresach wskazanych w tych decyzjach i otrzymali bony żywnościowe o wartości 190 zł miesięcznie.

Przepisy bhp nie nakładały na płatnika składek obowiązku wydawania wszystkim pracownikom posiłków profilaktycznych czy regeneracyjnych, a w stosunku do nielicznej grupy zawodowej, gdzie taki obowiązek nadal istniał, jak przyznał przedstawiciel płatnika, wydawano dodatkowo bony profilaktyczne.

Odwołująca się spółka nie kwestionuje również dokonanych przez organ rentowy wyliczeń wysokości podstawy wymiaru składek za wskazane w decyzjach okresy.

Spór w sprawie sprowadza się w istocie do oceny prawnej czy wydanie przez odwołującą się spółkę pracownikom bonów żywnościowych spełnia warunki określone w przepisie §2 ust. 1 pkt 11 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18.12.1998r w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe (Dz. U. z 2017, poz. 1949 j.t.).

Zgodnie z powołanych wyżej przepisem podstawy wymiaru składek nie stanowi wartość finansowanych przez pracodawcę posiłków udostępnionych pracownikom do spożycia bez prawa do ekwiwalentu z tego tytułu do wysokości nieprzekraczającej miesięcznie kwoty 190 zł.

Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie poglądem, udostępnienie przez pracodawcę posiłku do spożycia, o jakim mowa w powoływanym §2 ust. 1 pkt 11 rozporządzenia, nie może być utożsamiane z wydaniem bonów uprawniających do nabycia posiłków lub artykułów spożywczych w zakładach zbiorowego żywienia lub placówkach handlowych (wyrok SN z dnia 10.12.2013r I UK 74/13 z dnia 24.09.2015r, I UK 205/15 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 16.06.2016r III AUa 1048/15).

Tutejszy Sąd w całości te poglądy podziela.

Skoro wydawanie przez odwołującą się spółkę pracownikom bonów żywnościowych nie wynikało z przepisów prawa pracy lub postanowień układów zbiorowych pracy, to wyłączenie z podstawy wymiaru składek podlega wyłącznie wartość finansowanych przez pracodawcę posiłków udostępnionych pracownikom do spożycia

Zatem chodzi o posiłki, a więc artykuły żywnościowe tak przygotowane by nadawały się do spożycia w miejscu i czasie pracy u pracodawcy.

Z okoliczności faktycznych sprawy nie wynika by bony mogły być realizowane zamian za posiłek w miejscu i czasie pracy bo nie było u płatnika ani stołówki ani żadnego innego punktu gastronomicznego wydającego posiłki gotowe do spożycia.

Pracownicy w większości realizowali bony w sklepach nabywając różne artykuły spożywcze i płatnik nie kontrolował w żaden sposób sposobu wykorzystywania bonów żywnościowych przez pracowników.

Nabywanie w zamian za bony produktów spożywczych służących do przygotowywania posiłków lub też artykułów nadających się bezpośrednio do spożycia nie może być potraktowane jako udostępnione posiłki w postaci gotowej tj. przetworzonej do spożycia.

Dlatego też względów Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołania jako niezasadne.

Sędzia: